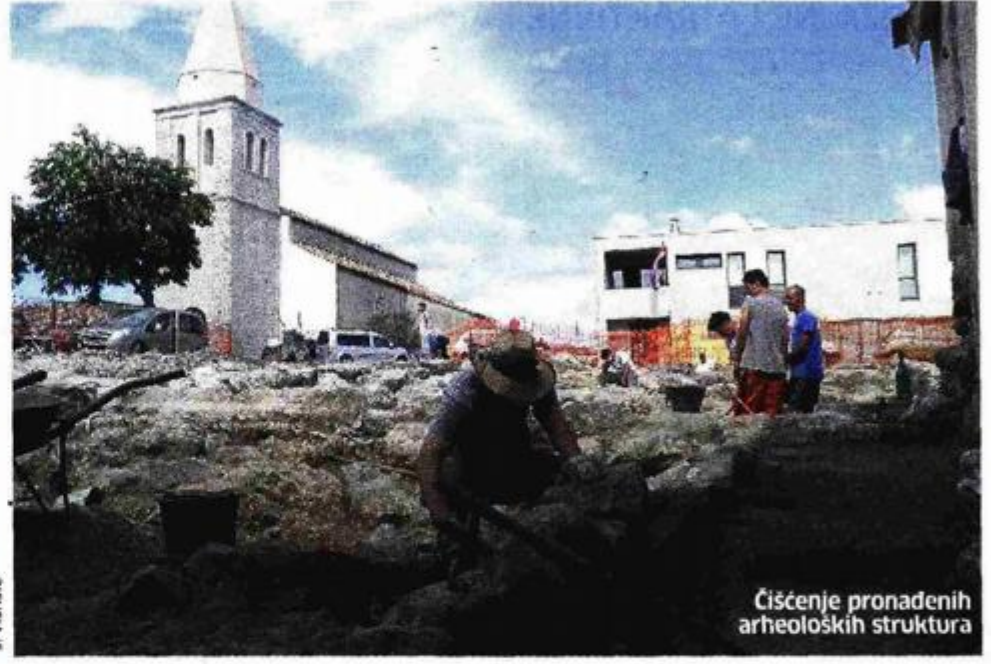

2 mikrolokacije na kojima je zastupljeno antičko razdoblje

krk

VRIJEDNO ARHEOLOŠKO NALAZIŠTE U POVIJESNOJ GRADSKOJ JEZGRI KRKA

Najstariji nalazi odgovaraju kasnoj rimskoj Republici

Mladen TRINAJSTIĆ

Zaštitni arheološki radovi provedeni prije nedavno započete izgradnje školske dvorane OŠ »Fran Krsto Frankopan« Krk u povijesnoj jezgri grada Krka donijeli su mnoge spoznaje bitne za razumijevanje povijesnog razvoja ove urbane mikrolokacije, ali i cijeloga grada. Osim očekivanih ostataka samostana časnih sestara Klarisa, nalazište je arheolozima ponudilo i značajnu količinu nalaza koji prethode gradnji samostana. Tako su ondje iskapani najstariji ostaci vezani uz antičko razdoblje, od 1. st. prije Krista do prvog stoljeća po Kristu. Iako malobrojni, arhitektonski ostaci tog razdoblja svjedoče o urbanizaciji gradskog areala i doprinose poznavanju urbanizma antičkog Krka, navodi u izvješću o arheološkim istraživanjima na području buduće sportske dvorane Josip Višnjić, voditelj radova i čelnik odjela za kopnenu arheologiju Hrvatskog restauratorskog zavoda. Nalazi rano srednjovjekovnog i kasnijih, srednjovjekovnih slojeva, stoji u izvješću koje je predstavljeno vodstvu Gradske uprave na čelu s gradonačelnikom Darijom Vasilićem, potvrđuju kontinuirani više tisućljetni život na prostoru grada Krka. Također, nalazi potvrđuju i kako je u tom dalekom periodu za život korišten cjelokupan areal antičkoga grada Krka,

ističe Višnjić.

Financijska sredstva potrebna za obavljanje arheoloških radova osigurao je Grad Krk koji je, poštujući zakonsku proceduru što prethodi izgradnji novih objekata na nalazištima poput spomenutog, s Hrvatskim restauratorskim zavodom sklopio ugovor o provedbi zaštitnih arheoloških istraživanja. Zahvati su provedeni od ožujka do svibnja prošle godine. Uz Višnjića, na iskapanju samostanskoga kompleksa radili su i arheolozi Tihomir Percan, Ivica Pleština i Siniša Pamić. Strojni i ručni iskop te sve ostale pomoćne radove obavili su radnici tvrtke Mariška iz Vrbnika.

Pokretni nalazi

Sav pronađeni pokretni materijal privremeno je pohranjen u radionici HRZ-a u Juršićima, a na dijelu nalaza obavljaju se i potrebni konzervatorsko-restauratorski zahvati, naglašava Višnjić. Na prikupljenom ljudskom osteološkom materijalu obavljaju se antropološke analize a prostor istraživanja detaljno je geodetski snimljen na osnovu čega su napravljeni cjeloviti tlocrti i presjeci. Razdoblje razvijenog srednjeg vijeka donosi gradnju samostanskih objekata u okolici istraženog prostora. Očito je kako se već u tom periodu ovaj dio grada pretvara u svojevrsnu samostansku zonu pa ne treba isključiti mogućnost da je neki

Sredstva potrebna za obavljanje arheoloških radova osigurao je Grad Krk koji je, poštujući zakonsku proceduru koja prethodi izgradnji novih objekata na nalazištima poput ovog, s Hrvatskim restauratorskim zavodom sklopio ugovor o provedbi zaštitnih arheoloških istraživanja

od pronađenih objekata iz ovog razdoblja zapravo začetak samostana časnih sestara Klarisa, naglašava voditelj arheoloških zahvata. Istraživanje ostataka samostanskog kompleksa omogućilo nam je razumijevanje života koji se odvijao unutar samostanskih zidina. Pokretni nalazi otkrili su različite aspekte djelatnosti kojima su se časne sestre bavile tijekom svog života u samostanu te materijalnu kulturu koju su konzumirale i kojom su bile povezane s vanjskim svijetom. Kao

kuriozitet treba istaknuti podatak da na ovom položaju nisu pronađeni nikakvi tragovi ljudske prisutnosti koja bi prethodila ranoantičkom periodu. Osim prikupljenih spoznaja bitnih za razumijevanje gradske povijesti, pronađeni su i arhitektonski ostaci koji će biti prezentirani u sklopu nove školske dvorane. Ovaj je segment prezentacije omogućen zahvaljujući dobroj suradnji nadležnoga Konzervatorskog odjela i projektanta dvorane – arhitekta Idisa Turata, naglašava Višnjić.

Josip Višnjić

Velika količina atraktivnih nalaza omogućit će njihovu muzeološku prezentaciju nakon što budu dovršeni svi restauratorski zahvati. O mjestu prezentacije nalaza odlučuju nadležne institucije no svakako bi bilo poželjno da budu izloženi u gradu Krku. Konačni zaključci vezani uz istraživanje ovog nalazišta bit će objavljeni putem znanstvenih publikacija odnosno kroz članke u znanstvenim časopisima ili, u slučaju dovoljne količine financijskih sredstava, putem monografije.

Srednji vijek

Potrebno je naravno dovršiti sve već započele poslove vezane uz znanstvenu obradu prikupljene dokumentacije i nalaza, potom i restauracije pokretnih arheoloških nalaza te pričekati rezultate različitih analiza na koje su poslani uzorci prikupljeni tijekom istraživanja, riječi kojima je predstavljano sve obavljenog na gradilištu nove školske dvorane zaključio voditelj opsežnih arheoloških radova. Svi pronađeni nalazi mogu se datacijski svrstati u pet

većih cjelina. Najstariji nalazi odgovaraju periodu kasne rimske Republike i ranog Carstva odnosno periodu 1. st. prije Krista te stoljeću nakon toga. Nepokretni arheološki nalazi iz ovog perioda su malobrojni no oni pokretni sačinjavaju veliki postotak ukupnog pronađenog materijala. Nakon perioda od nekoliko stoljeća koja nisu ostavila tragove na tom dijelu gradskog areala, u ranom se srednjem vijeku ponovo pojavljuju znaci ljudskih aktivnosti. Na ovaj se period neposredno nastavlja i razdoblje razvijenog a potom i kasnog srednjeg vijeka koje ondje također donosi veću količinu pokretnog i nepokretnog arheološkog materijala. Glavna karakteristika nalaza iz tog perioda je pojava novih vrsta keramičkih predmeta odnosno glaziranog posuda koje u tom periodu postupno preplavljuju obale Jadrana. Posljednje arheološko razdoblje zastupljeno na nalazištu je vrijeme ranog novog vijeka. U ovom je periodu egzistirao samostan časnih sestara Klarisa koji je, kako je poznato iz povijesnih izvora, napušten početkom 19. st. Kompleks je potom bio prepušten laganom propadanju, uz tek povremeno stavljanje u funkciju. U prvoj polovini 20. st. ostaci crkve su u potpunosti srušeni a na njenom se mjestu gradi školska zgrada, građevina koja je lani uklonjena radi izgradnje sportske dvorane.